
Palau reial de Barcelona

Autor:

Data de publicació: 12-10-2014

El Palau del Virrei (en català, Palau del Virrei o del Lloctinent), Palau Reial, i també conegut com Hala dels Draps, estava situat al Pla de Palau, al districte de Ciutat Vella de Barcelona.

Tenia el seu origen en un magatzem portuari de llana d'època medieval, fins que el 1652 va ser reconvertit en palau i residència oficial dels virreis de Catalunya. El 1844, va passar a ser Palau Reial i residència de la Família Reial Espanyola a la ciutat comtal. Va ser destruït per un incendi el 1875.

Història i descripció

El palau es trobava al Pla de Palau, el centre de la Barcelona portuària, on compartia espai amb la Llotja de Barcelona (segle XIV), l'edifici de la Duana (1792) i el Portal del Mar (1848, enderrocat el 1859), així com la font del Geni Català (1856), situada al centre de la plaça. De l'esmentat edifici és d'on procedeix el nom de la plaça.

Palau del Virrei

El Palau Reial de Barcelona fotografiat el 1860.

Nom anterior

Hala dels Draps

informació general

Ús

Palau

estil

Barroc, neoclàssic i neogòtic

localització

Pla de Palau, Barcelona, Espanya

Coordenades

41 ° 22'58 "N 2 ° 11'02" E | Coordenades : 41 ° 22'58 "N 2 ° 11'02" E

Inici

1668

finalització

1688

remodelació

1771 i 1846

destruït

1875

propietari

Ministeri de Justícia (1868-1875)

Patrimoni de la Corona (1844-1868)

Capitania General de Catalunya(1716-1844)

Virrei de Catalunya (1652-1716)

Disseny i construcció

Arquitectes

Fra Josep de la Concepció i Juan Miguel de Roncali

El Palau del Virrei (en català, Palau del Virrei o del Lloctinent), Palau Reial, i també conegut com Hala dels Draps, estava situat al Pla de Palau, al districte de Ciutat Vella de Barcelona.

Tenia el seu origen en un magatzem portuari de llana d'època medieval, fins que el 1652 va ser reconvertit en palau i residència oficial dels virreis de Catalunya. El 1844, va passar a ser Palau Reial i residència de la Família Reial Espanyola a la ciutat comtal. Va ser destruït per un incendi el 1875.

Història i descripció

El palau es trobava al Pla de Palau, el centre de la Barcelona portuària, on compartia espai amb la Llotja de Barcelona (segle XIV), l'edifici de la Duana (1792) i el Portal del Mar (1848, enderrocat el 1859), així com la font del Geni Català (1856), situada al centre de la plaça. De l'esmentat edifici és d'on procedeix el nom de la plaça.

El Hala dels Draps i el Pla de Palau a la fi de l'Edat Mitjana.

Edat Mitjana

L'origen de l'edifici es troba en el Porxo del Forment, construït el 1314, un espai porticat que servia de dipòsit del blat descarregat al port. El 1389 es va edificar al costat un espai destinat a llotja de draps, conegut com Hala dels Draps; també complia altres funcions, com la de duana.

Tots dos edificis, el Porxo i el Hala, van quedar units el 1514, quan se'ls va afegir un pis superior, una Sala d'Armes que servia d'arsenal. El 1618 es va construir un claustre a la part posterior, obra de Francesc Sociés.

Palau del Virrei

El Palau del Virrei representat per Francesc Via a 1677.

El 1652, després de la Guerra dels Segadors, l'edifici va ser confiscat per Felip IV perquè servís de residència del virrei de Catalunya. Entre 1668 i 1688, per ordre del virrei Vicente Gonzaga, es va construir el nou palau, amb un projecte de Fra Josep de la Concepció -anomenat el Tracista-, 1 carmelita descalç que va dissenyar un edifici d'estil barroc classicista. Tenia planta quadrangular amb pati central, tres nivells amb balcons i façana amb elements gòtics. De l'interior destacava especialment la sala principal, anomenada Saló dels Festins, de planta rectangular i dos pisos d'alçada, amb volta sobre arc escarseramb llunetes.

El 1700, per iniciativa del virrei Georg von Hessen-Darmstadt, es va afegir un pont i un corredor elevat que el connectava amb la veïna església de Santa Maria del Mar. Dos anys després el palau va servir per primera vegada de residència reial, allotjant a Felip V.

Tot just tres anys després, el 1705, durant la Guerra de Successió Espanyola l'arxiduc Carles es va instal·lar a l'edifici i, el 1708, es va casar amb Isabel Cristina de Brunswick-Wolfenbüttel a la veïna església de Santa Maria del Mar, convertida en capella palatina. La parella va residir a l'edifici fins 1711 i 1713, respectivament, abans de marxar cap a Viena.

Després del decret de Nova Planta, en què va ser abolit el càrrec de virrei, el palau va passar a ser residència dels capitans generals de Catalunya, fins que van passar al nou edifici de Capitania situat a l'antic convent de la Mercè, el 1846.

El 1771 es va construir una nova façana, dissenyada pel comte de Roncali, en estil neoclàssic.

Visites reials

El Palau del Virrei amb la seva façana neoclàssica (circa 1800)

El 1802 es van allotjar els reis Carles IV i Maria Lluïsa de Parma, amb motiu de la doble casament entre el príncep Ferran amb la princesa Maria Antònia de Nàpols i el príncep Francisco Genaro de Nàpols amb la infanta Maria Isabel. Per aquesta circumstància es va construir un efímer pont de fusta que comunicava el palau amb la Duana, on s'allotjaven els prínceps i part del seguici.

També Ferran VII i la seva tercera esposa, Maria Josepa de Saxònia, van visitar Barcelona. A l'abril de 1828 van residir

al palau i van celebrar les festivitats de Setmana Santa a la veïna Santa Maria del Mar. Tres anys després, el comte d'Espanya, capità general de Catalunya, va encarregar una estàtua del sobirà a l'escultor francès Pierre-Joseph Demongé Chardigny. Aquesta escultura es va erigir al Pla de Palau (on ara hi ha la font del Geni Català) fins que va ser enderrocada durant la bullanga d'agost de 1835. Actualment, després d'un llarg periple, l'estàtua es conserva al convent de Santa Clara de Sevilla.

L'edifici va tornar a servir de palau reial al juny de 1840, quan va allotjar a Isabel II, la reina regent Maria Cristina i la infanta Luisa Fernanda. Aquesta visita es va produir enmig del greu conflicte polític entre els moderats i els progressistes, recolzats per la reina regent i el general Espartero, respectivament. Després de les revoltes populars i la impossibilitat d'aprovar l'anomenada Llei dels Ajuntaments, la família reial es va traslladar a València, des d'on Maria Cristina va renunciar a la regència i va partir a l'exili a França.

Residència reial

El 1844, el palau va deixar de ser residència del capità general i es va preparar, un cop més, per acollir a Isabel II, la seva mare i la seva germana; a partir de llavors l'edifici es diria Palau Reial. Va ser durant aquesta visita regia quan es va produir les noces, en una cerimònia privada, entre Maria Cristina i el duc de Riànsares.

En els anys immediats a aquesta última visita, el palau va rebre la seva característica façana neogòtica, amb traceries pintades, un balcó central i dues tribunes de ferro colat en els angles de la façana principal. Les guies de l'època descrivien l'interior del palau com a digne, encara que sense arribar al luxe d'altres residències reials, i destacaven especialment el Saló del Tron, la Sala Rebuda i la Sala del Despatx.

Isabel II es va allotjar per tercera vegada en el palau el 1860, durant l'extens viatge fet per Aragó, Alacant, Balears i Catalunya. Aquesta vegada va estar acompanyada pel seu marit, el rei consort Francesc d'Assís. Per commemorar l'ocasió, el Institut Agrícola Català de Sant Isidre va erigir davant del palau un monument efímer a força de fruites, hortalisses i llavors. La visita també va ser aprofitada per inaugurar les obres de l'Eixample.

Durant la Primera República Espanyola va ser seu d'un jutjat.

El palau va ser destruït per un incendi el 1875 i no va ser reconstruït. En el seu lloc es van erigir cases particulars. Des de llavors la Família Reial Espanyola no va gaudir d'una residència a la ciutat i va haver de allotjar-se en palaus particulars, com Alfons XII al Palau Moja ; en edificis oficials, com el Ajuntament durant la Exposició Universal de 1888 ; o en hotels, com Alfons XIII al Hotel Ritz. Al maig de 1924, es va inaugurar la nova residència reial a Barcelona, el Palau Reial de Pedralbes, substituïda, a partir de la Transició, pel Palauet Albéniz.

El palau cap a 1850.

Concentració d'artesans de Barcelona en honor de la reina Isabel II, 23 de setembre de 1860

Desallotjament del Pla de Palau (1870): evenements d'Espagne: la troupe faisant évacuer la plau du Gouvernement, à Barcelona, de Vicente Urrabieta

Incendi del Palau Reial (1876), oli de M. Cuyàs

Vegeu també

Arquitectura de Barcelona
Residències reials a Espanya

Referències

- ? Saltar a:a b Subirachs, Judit; Burgaya, Judit Subirachs i (1994). L'escultura del segle XIX a Catalunya: del romanticisme al reialisme (en català). L'Abadia de Montserrat. ISBN9788478265770. Consultat el 4 de setembre de 2017.
- ? Saltar a:a b c d Saurí, Manuel (1849). Guia general de Barcelona. Imp. De Manuel Saurí. pàg. 182. Consultat el 18 d'agost de 2017.
- ? AA.VV., 1998, pàg. 206.
- ? AA.VV., 1998, pàg. 206-208.
- ? Saltar a:a b «Recepció a palau - Història i Estat». historiaiestat.cat (en català). Consultat el 4 de maig de 2018.
- ? Joan Bassegoda Nonell. «CL anys de la Capitania General al convent de la Mercè». Consultat el 12 de març del 2015.

- ? Pérez Samper, María dels Angeles (1973). Barcelona, Cort: La visita de Carles IV a 1802. Edicions Universitat Barcelona. pàg. 146. ISBN 9788460057543. Consultat el 18 d'agost de 2017.
- ? Pérez Samper, María dels Angeles (1973). Barcelona, Cort: La visita de Carles IV a 1802. Edicions Universitat Barcelona. pàg. 135. ISBN 9788460057543. Consultat el 18 d'agost de 2017.

-
- ? Gaceta de Madrid. Impremta reial. 1828. pp. 195-196. Consultat el 18 de desembre de 2017.
- ? maratania (8 de març de 2013). «La amagada estàtua de Ferran VII al convent de Santa Clara - 149». Del Bloc de Maratania. Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? Pérez, Alberto (16 de juny de 2016). «Estàtues Viatgeres: Ferran VII a Sevilla». Sevilla'Ndò. Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? Martínez, Guillem (4 de febrer de 2011). Barcelona rebel: Guia històrica d'una ciutat. Random House Espanya. ISBN 9788499920290. Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? jmcarsi (21 d'octubre de 2011). «Barcelona, 1840». El bloc de Xavier Güell. Consultat el 18 d'agost de 2017.
- ? Burdiel, Isabel (24 de gener de 2011). «Capítol 1». Isabel II: Una biografia (1830-1904). Random House Espanya. ISBN 9788430616046 . Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? Burdiel, Isabel (24 de gener de 2011). «Capítol 3». Isabel II: Una biografia (1830-1904). Random House Espanya. ISBN 9788430616046 . Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? «Monument hortícola a l'Pla del Palau (1860) | Història de Barcelona ». www.historiadebarcelona.org (en ca-ES). Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? «Els viatges oficials de la Reina Isabel II: el periple de 1860». Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Consultat el 19 d'agost de 2017.
- ? Barral i Altet et al., Jornet, pàg. 231.
- ? «coneix - Palau Moja». Palau Moja. Consultat el 21 d'agost de 2017.
- ? Coll, Joaquim (28 de febrer de 2016). «En defensa de la Reina Regent». elperiodico (en espanyol). Consultat el 21 d'agost de 2017.
- ? «Història L'Palace Hotel Barcelona 5 estrelles gran luxe. Ritz Barcelona Hotel ». www.hotelpalacebarcelona.com. Consultat el 21 d'agost de 2017.

Bibliografia

- AA.VV. (1998). Art de Catalunya 3: Urbanisme, arquitectura civil i industrial (en català). Barcelona: Edicions L'isard. ISBN 84-24089-04-6.
- Barral i Altet, Xavier ; Beseran, Pere; Canalda, Sílvia; Guardià, Marta; Jornet, Núria (2000). Guia del Patrimoni Monumental i Artístic de Catalunya, vol. 1 (en català). Barcelona: Pòrtic. ISBN 84-7306-947-1.

Enllaços externs

Wikimedia Commons alberga una categoria multimèdia sobre Palau del Virrei.